

La cria del bestiar

La selecció

I

La paraula selecció, vol dir escollir, triar, però en ramaderia té una significació més ampla. Per selecció s'entén unir per a la reproducció una parella d'animals perteneixents a la mateixa raça. Per exemple, la unió d'un cavall bolonés amb una euga bolonesa, és un cas de *selecció*. Si un cavall s'uneix amb una euga de distinta raça, llavors d'aquesta unió se'n diu *creuament*. I si s'uneixen dos reproductors que ambdós o un d'ells sigui fill de més d'una raça, la unió porta el nom de *mestiçatge*, barreja o mescla. Exemple: la unió d'un cavall norfolk-bretó amb una bolonesa, o un norfolk-bretó amb una anglo-normanda. Les maneres d'unir els reproductors que s'acaben d'exposar constitueixen els mètodes de reproducció, quan aquesta té lloc entre animals pertanyents a la mateixa espècie, perquè quan els reproductors perteneixen a espècies diferents, llavors d'aquest mètode de reproducció, se'n diu *hibridació*, que és el cas del cavall amb la burra, o el contrari, del guarà amb l'euga.

El mètode de reproducció que es practiqui pot ésser motiu de millorament o de perjudicis. El ramader els deu saber i no ha d'ignorar llurs efectes. La Naturalesa ha agrupat els animals formant col·lectivitats molt i molt semblants entre els individus que les componen: aquestes col·lectivitats semblables porten el nom de raça, i, aquests animals per a perpetuar-se ho han fet reproduint-se entre ells, és a dir, dintre de la mateixa col·lectivitat, sense sortir-se de la raça; en una paraula, s'han reproduït per *selecció*. Així la selecció, és el mètode de reproducció natural, el qual mètode permet reproduir no solament els individus que han de perpetuar la raça, sinó també els caràcters que els són propis i que s'serveixen per a distingir-los d'animals d'altres races.

L'home, al domesticar i industrialitzar els animals ha alterat l'ordre en la reproducció, i és així com se veu que animals de les més llunyanes regions són aparellats amb animals del país, i és així també com se poden observar les més variades barreges de races en un sol animal. L'efecte dels creuaments i mestiçatges ha sigut, en moltes ocasions, l'origen de fortes perdues. En primer lloc, l'animal mestiç rarament reuneix les propietats equilibrades dels seus progenitors, sinó que aquestes propietats se troben capriciosament repartides: el cavall fort, voluminós, creuat amb l'euga lleugera no dona un producte entre-fi i harmònic en sa construcció, sinó que, per regla general, resulta un cavall que tindrà un cap gros i coll prim, còs estret i cames gruixudes; si es tracta d'una vaca mestiça, procedent d'un

toro holandès i una vaca del país, aquasta vaca mestija gairebé es pot dir que no serà ni lletera ni treballadora, com tampoc reunirà per igual les dues condicions dels seus pares. Tot el que se separa de la naturalesa erra; la naturalesa és savia, i solament quan els mestiçatges han pagat un gros tribut a la naturalesa, ja sigui en forma d'adaptació, ja sigui a copia d'insistència en la repetició del mètode reproductiu, fins llavors no es pot dir que el mestiçatge produeix bons resultats. Els efectes perjudicials de la barreja de races no és solament pel que es refereix a les funcions i a la forma dels animals: ho és també per les malalties. El mal roig o mal blau dels porcs abans de la introducció dels verros i truges anglesos i francesos, era gairebé desconegut. Per cada vaca tísica del país n'hi han cinquanta de suïces, holandeses o llurs mestices. ¿Quins són els poltres més perjudicats del borm, els del país, o els mestiços? És que les funcions, la forma i la manera d'ésser dels mestiços no està identificada amb el medi que els envolta, o sigui amb la naturalesa, i fins a quan els mestiços no s'hagin naturalitzat — és a dir, que les forces de la herència no s'hagin equilibrat amb les influències del medi — aquests se trobaràn en desventatge dels animals que, des d'innombrables generacions, són fills del país.

L'actual generació de ramaders catalans va trobar-se amb un llegat ben trist: el bestiar cavallar apenes valia res; els bovins no valien gaire com animals de carn, i eren impropis per a la producció de llet; el bestiar porquí semblava, de tant que costava engreixar, un sac de mal profit. Per a millorar el bestiar, per a que rendís més, econòmicament parlant, els ramaders importaren bestiar estranger i els sementals perxerons, bretons, belgues; la vaca holandesa i la schwitz, anomenada suïça; els porcs de yorkshire i craonesos foren les principals races estrangeres amb les quals s'emprengué la tasca de millorar la ramaderia catalana. Els mètodes de reproducció, en lloc d'obeir a un plan preestablert, se practicaren sense tò ni sò, i aquesta desorientació ha determinat l'estat actual de nostra ramaderia. L'espectacle que ofereix el bestiar de les comarques on han sigut empleats reproductors estrangers no és gens falaguer: la forma típica de les races ha desaparegut; els mestiços no s'han produït amb aquell repartiment o barreja harmònica que denota una direcció tècnica, sinó que els caràcters dels progenitors s'hi troben distribuïts arbitrariament, i, en ells, les propietats per les quals les races estrangeres posseeixen fort valor, en lloc de conservar-se o augmentar, han anat disminuint, quan no s'han perdut totalment. D'aquí la persistent importació de reproductors estrangers per a anar conservant la característica funcional o morfològica, importació que val milionades de pessetes, i que, a manera de sangria, cada any se va repetint, pagant, ben carament per cert, el no saber practicar els mètodes de reproducció convenients.

(Acabarà)

M. ROSSELL I VILA

Professor de Zootecnia
a la Escola Superior d'Agricultura